

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Werk en Inkomen
Kenmerk	Goris , A. (Annemiek)
Vergadering	5628286
Vergaderdatum	
Geheim	Nee
Beleidsveld	Werk en Inkomen

Vaststelling Verordening Individuele inkomenstoeslag 2019

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 De verordening Individuele Inkomenstoeslag 2019 gemeente Utrecht vast te stellen, waardoor de toeslag voor verschillende doelgroepen stijgt en de toeslag toegankelijk wordt voor gehuwden en samenwonenden met minimaal 1 kind van 12 jaar of ouder en een inkomen tussen 110 en 125% van het sociaal minimum.
- 2 Toepassing te geven aan artikel 5 lid 1 van de Verordening Raadgevend referendum waardoor het raadsbesluit per 1 januari 2019 inwerking treedt.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. G.G.H.M. Haanen

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Bijlages

Voorstel: Voorstel_10425

Bijlage: verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Utrecht 2019 (november 2018)

Bijlage: Overzicht wijziging bedragen individuele inkomenstoeslag

Bijlage: Beleidsregels individuele inkomenstoeslag gemeente Utrecht 2019 (november 2018)

Bijlage: Raadsbrief - Minima Effectrapportage en Inzet extra gelden armoede-aanpak

Bijlage: Minima-effectrapportage gemeente Utrecht 2018

Bijlage: STREKT TER VERVANGING verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Utrecht 2019 (na M&S)

Bijlage: STREKT TER VERVANGING Beleidsregels Individuele inkomenstoeslag 2019 gemeente Utrecht (na M&S)

Eerdere besluitvorming

Op 9-11 2017 heeft het college de Motie M2017/220 'We weten wat werkt' overgenomen.

Op 22 december 2016 heeft gemeenteraad de Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2017 vastgesteld.

Op 4 december 2014 heeft de gemeenteraad de Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2015 vastgesteld. De individuele inkomenstoeslag verving destijds de langdurigheidstoeslag die door het Rijk werd uitgevoerd .

Op 14 oktober 2014 heeft het college de beleidsregels Individuele Inkomenstoeslag 2015 gemeente Utrecht vastgesteld.

Uitvoering

Context

In het coalitieakkoord is afgesproken dat aan de hand van de Minima Effect Rapportage van het Nibud (MER) wordt bepaald of de individuele inkomenstoeslag (IIT) voor bepaalde groepen moet worden aangepast om echt mee te kunnen doen. Voor deze en andere maatregelen in het armoedebelief is extra geld vrijgemaakt.

In de raadsbrief 'Minima Effectrapportage en Inzet extra gelden armoede-aanpak' geeft het college aan hoe zij voorstelt deze gelden te besteden. De voorgestelde aanpassingen in de verordening en beleidsregels Individuele Inkomenstoeslag die in dit raadsvoorstel voorliggen zijn hier onderdeel van.

De individuele inkomenstoeslag is een jaarlijkse toeslag bedoeld voor personen of huishoudens die langdurig een laag inkomen hebben. In de verordening Individuele Inkomenstoeslag gemeente Utrecht 2017 is vastgelegd dat inwoners die geen in aanmerking te nemen vermogen hebben en 3 jaar of langer van een inkomen tot 110% van het wettelijk sociaal minimum (WSM) moeten rond komen recht hebben op de toeslag. In 2017 werden er 7618 individuele inkomenstoeslagen uitgekeerd aan Utrechters. Door de toeslag kunnen zij (beter) rondkomen en meedoen.

In de MER is onderzocht hoe goed verschillende huishoudtypen en inkomensgroepen kunnen rondkomen en meedoen. De uitkomsten van de MER 2018 zijn met verschillende partners en ervaringsdeskundigen in de stad besproken, waaronder de Armoedecoalitie. Er is gevraagd wat er nodig is om de groepen inwoners te ondersteunen die niet goed rond kunnen komen. Daarnaast heeft het college motie M220 'We weten wat werkt' overgenomen, die opdraagt maatregelen tegen armoedeval te onderzoeken en voor zover mogelijk uit te voeren. De IIT biedt hiervoor mogelijkheden.

Bovendien staat er in het coalitieakkoord dat de gemeente extra aandacht heeft voor kinderen die opgroeien in armoede.

In 2017 is afgesproken de IIT voor alleenstaanden met kinderen jonger dan 12 terug te brengen naar 0 euro. Naar aanleiding van recente rechtspraak blijkt dit juridisch gezien onverstandig.

Wijzigingen ten opzichte van bestaande verordening

1. Alleenstaanden krijgen een toeslag van € 225 in plaats van € 206
2. Alleenstaande ouders met kinderen onder de 12 krijgen een toeslag van € 50 in plaats van € 0,-
3. Gehuwden en samenwonenden met minimaal 1 kind van 12 jaar of ouder en een inkomen tussen 110% en 125% van het sociaal minimum krijgen een toeslag van € 408. In de verordening hebben zij geen recht op de toeslag, omdat de inkomensgrens 110% van het sociaal minimum is.
4. De toeslagen voor de overige groepen worden geïndexeerd met de consumentenprijsindex. Dit betreft: alleenstaande ouders met minimaal 1 kind van 12 of ouder, gehuwden met en zonder kinderen met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum.

Beslispunt

- 1 De verordening Individuele Inkomenstoeslag 2019 gemeente Utrecht vast te stellen, waardoor de toeslag voor verschillende doelgroepen stijgt en de toeslag toegankelijk wordt voor gehuwden en samenwonenden met minimaal 1 kind van 12 jaar of ouder en een inkomen tussen 110 en 125% van het sociaal minimum.

Argumenten

- 1.1 Paren met kinderen vanaf 12 en een inkomen net boven 110% van het sociaal minimum worden hierdoor geholpen bij het kunnen rond komen en mee doen.
De resultaten van de MER laten zien dat paren met kinderen van 12 jaar en ouder financieel het meest kwetsbaar zijn.
- 1.2 Door de toeslag toe te kennen aan paren met kinderen boven de twaalf jaar in de inkomensgroep van 110-125% wordt de armoedeval voor deze groep gedempt.

Bij deze groep is er sprake van een forse armoedeval als het inkomen stijgt naar 125% van het sociaal minimum en hoger. Door deze armoedeval te verkleinen kan deze groep beter rond komen en loont het meer om te gaan werken.

- 1.3 Door de toeslag voor alleenstaanden te verhogen kunnen zij beter rondkomen.
Uit de MER blijkt ook dat alleenstaanden bij een inkomen op bijstandsniveau onvoldoende financiële middelen hebben om alle uitgaven aan sociale participatie te bekostigen. In de nieuwe verordening wordt de toeslag voor deze groep verhoogd naar 225 euro per jaar. Dit was 200 euro per jaar, na indexering zou dit 206 euro per jaar worden in 2019.
- 1.4 Door de toeslag voor alleenstaande ouders met jonge kinderen niet naar 0 euro af te bouwen wordt voorkomen dat de verordening door de rechter onrechtmatig wordt verklaard.
De MER laat zien dat de groep alleenstaande ouders met kinderen onder de 12 op alle inkomensniveaus ruimschoots geld over houden, tussen de 184 en 414 euro per maand. Dit komt vooral door de Rijksregelingen. In de verordening individuele inkomenstoeslag 2017 was voor deze groep een afbouwregeling opgesteld die er toe leidt dat deze groep vanaf 2019 geen toeslag meer zou ontvangen.
De rechtbanken Amsterdam en Rotterdam hebben echter geoordeeld dat gemeenten niet bij verordening doelgroepen mogen uitsluiten van individuele inkomenstoeslag.
- 1.5 Hiermee geven we invulling aan de extra middelen voor armoedebelid in het coalitieakkoord.
Deze kosten worden structureel gedekt vanuit de extra middelen voor armoederegelingen in het coalitieakkoord.

Kanttelingen

- 1.1 De regeling wordt door de uitbreiding van de doelgroep complexer in de uitvoering en vergt daardoor meer uitvoeringscapaciteit.
In het voorstel is financieel rekening gehouden met een uitbreiding van de uitvoeringscapaciteit. Deze kosten worden gedekt met de extra middelen voor armoederegelingen in het coalitieakkoord.

Beslispunt

- 2 Toepassing te geven aan artikel 5 lid 1 van de Verordening Raadgevend referendum waardoor het raadsbesluit per 1 januari 2019 inwerking treedt.

Argumenten

- 2.1 Uitstel leidt tot rechtsongelijkheid
Door latere inwerkingtreding dan 1 januari 2019 ontstaat er rechtsongelijkheid.
De individuele inkomenstoeslag is een jaarlijks bedrag dat aan ongeveer 8000 inwoners wordt uitgekeerd. Tussen de aanvragen zitten steeds 12 maanden. Inwoners die in januari 2018 de toeslag hebben gekregen, kunnen deze in januari 2019 weer aanvragen. Ze krijgen hierover automatisch een brief. Door de Individuele Inkomenstoeslag 2019 later dan 1 januari 2019 in te voeren, ontstaat de situatie dat inwoners die in de eerste helft van januari een aanvraag doen nog het bedrag uit de huidige verordening ontvangen en inwoners die later aanvragen een ander bedrag krijgen.
- 2.2 Uitstel heeft gevolgen voor de uitvoeringsorganisatie
Door latere inwerkingtreding is er extra capaciteit nodig in de uitvoeringsorganisatie om de rechtsongelijkheid via nabetalen en terugvordering te compenseren.
Dit brengt extra kosten met zich mee. Er is extra personele inzet nodig en het betalingssysteem moet worden aangepast om nabetalen en terugvorderingen van de 'oude' bedragen te kunnen uitvoeren. Bovendien leidt dit ook tot verwarring bij de

aanvragers.

Door latere inwerkingtreding kan de uitvoeringsorganisatie in februari extra belast worden omdat inwoners hun aanvraag zullen uitstellen.

We verwachten dat een deel van de inwoners die normaliter in januari hun aanvraag indienen, dit uitstellen tot het moment dat een meer begunstigende verordening in werking treedt. Dit zorgt voor een piek van aanvragen rond februari, die vervolgens jaarlijks terugkeert.

2.3 Het besluit blijft referendabel

Op grond van artikel 4 lid 2 van de Verordening treden raadsbesluiten waarover een raadgevend referendum kan worden gehouden 5 weken na de dag van bekendmaking inwerking. Hiervan kan op grond van artikel 5 lid 1 van de Verordening worden afgeweken als de inwerkingtreding geen uitstel kan lijden.

Door toepassing van artikel 5.1 blijft de mogelijkheid bestaan over het raadsbesluit een raadgevend referendum te houden. In het geval van een raadgevend referendum kan achteraf het raadsbesluit door een raadsvoorstel worden ingetrokken. Met de toepassing van artikel 5.1 blijft het voorstel referendabel. De toepassing regelt alleen versnelde inwerkingtreding per 1 januari 2019.

Opgesteld door	Werk en Inkomen Goris , A. (Annemiek)
Kenmerk	5628286
Vergadering	
Vergaderdatum	
Jaargang en nummer	
Beleidsveld	Werk en Inkomen

Vaststelling Verordening Individuele inkomenstoeslag 2019

besluit

- 1 De verordening Individuele Inkomenstoeslag 2019 gemeente Utrecht vast te stellen, waardoor de toeslag voor verschillende doelgroepen stijgt en de toeslag toegankelijk wordt voor gehuwden en samenwonenden met minimaal 1 kind van 12 jaar of ouder en een inkomen tussen 110 en 125% van het sociaal minimum.
- 2 Toepassing te geven aan artikel 5 lid 1 van de Verordening Raadgevend referendum waardoor het raadsbesluit per 1 januari 2019 inwerking treedt.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op

De griffier	De voorzitter gemeenteraad
mr. M. van Hall	mr. J.H.C. van Zanen